

HANDELNS JOBBSKUGGARDAG

LEKTIONS- PAKET

vad
gillar
dū? det finns
inom
handeln








HANDELNS
Jobbskuggardag

**Ett av fyra jobb
kommer från handeln.**
Handelns Jobbskuggardag
ger elever i högstadiet
möjligheten att få en
inblick i branschen.






Innehåll

- 
A day in the life
ÄMNESÖVERGRIPANDE
- 
En presentation av mig själv
SVENSKA
- 
Jag lärde mig något nytt!
SAMHÄLLSKUNSKAP
- 
Jobbskuggning i siffror
MATEMATIK
- 
Mitt företag i reklamen
HEM- OCH KONSUMENTKUNSKAP

A day in the life

Elev- och lärarhandledning

-  Ämnesövergripande
-  Inspelningsutrustning, till exempel mobiltelefon, surfplatta eller digitalkamera.
-  Utveckla kontakter med arbetslivet och bidra med underlag till elevens studie- och yrkesval.

Den här lektionen är ämnesövergripande och kopplas till läroplanens andra del.

Uppgift

“A day in the life” är en berättarteknik som många använder på bland annat Youtube för att skildra olika händelser under en dag.

Din uppgift är att berätta om din dag på jobbskuggning genom att skildra små glimtar från morgon till kväll. Använd din mobil, surfplatta eller en digitalkamera för att spela in olika händelser under dagen. För att klippa ihop filmen när du är klar kan du använda ett redigeringsprogram.

Exempel på redigeringsprogram för Android är:

Filmorago • VivaVideo • Quik Video Editor.

Exempel på redigeringsprogram för iOS är:

iMovie • VivaVideo • Trim & Cut.



Före jobbskuggning

Börja med att göra en lista på delar av dagen som du vill filma.

Exempelvis:

- Frukost och förberedelser.
- Byggnaden eller lokalerna.
- En eller flera personer på företaget.
- En uppgift du fick lösa.
- Avslutande sammanfattning på kvällen.

Glöm inte att förbereda och ladda batterier till din inspelningsutrustning.

Efter jobbskuggning

- Redigera ditt material och klipp ihop till en film.
- Ladda gärna upp din film på Youtube eller liknande.
- Namnge din film med "A day in the life" och tagga med #Jobbskuggning.

Avsluta uppgiften i helklass med att genomföra presentationer.



Koppling till läroplan

2.6 Skolan och omvärlden

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och
- medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.





En presentation av mig själv

Elev- och lärarhandledning



Svenska



Surfplatta eller dator och projektor för presentation med digitala verktyg.



Att först presentera dig själv och sedan berätta om din arbetsplats.

Uppgift

I den här uppgiften får du börja med att berätta om dig själv och senare får du berätta om arbetsplatsen från din dag på jobbskuggning.

Före jobbskuggning

En presentation om dig själv

Fota dig själv och skriv en presentation om dig själv till din kontaktperson på företaget du ska besöka. Presentationen kan vara ungefär en halv A4-sida.

Exempelvis

Du kan berätta om din bakgrund, dina intressen och dina tankar om framtiden.

Presentationen skickar eller mailar du till din kontaktperson på företaget.

Alternativt kan du göra presentationen som en videopresentation och maila till din kontaktperson.



Efter jobbskuggning

En presentation om din arbetsplats

Ta ett foto, eller flera, och berätta för dina klasskamrater om din arbetsplats på jobbskuggningen. Förbered en presentation på ungefär en halv A4-sida.

Exempelvis

Du kan berätta om vad du fick göra, företagets kunder, olika arbetsuppgifter och vilken utbildning man behöver för att kunna jobba där. Skulle du själv vilja jobba där i framtiden?

Avsluta uppgiften i helklass med att genomföra presentationer.




Koppling till centralt innehåll - Svenska

- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv. Anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte och mottagare. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra muntliga presentationer.



Jag lärde mig något nytt!

Elev- och lärarhandledning

-  Samhällskunskap
-  Mobiltelefon, surfplatta eller digitalkamera.
-  Att kunna berätta om något som du har lärt dig under din dag på jobbskuggning.

Uppgift

Din uppgift är att berätta om något du inte visste innan, från din dag på jobbskuggning. Du kan till exempel:

- Berätta om en person som är betydelsefull för arbetsplatsen. Utveckla varför och på vilka sätt personen är betydelsefull.
- Berätta om en rutin på arbetsplatsen som du inte kände till. Berätta om varför rutinen finns och varför den är viktig.
- Berätta om på vilka sätt man använder datorer och digitala lösningar. Varför är dessa viktiga för arbetsplatsen?
- Berätta om något annat som överraskade dig, något du inte visste innan. Det kan till exempel röra arbetstider, regler eller mål som alla anställda jobbar mot.



Före jobbskuggning

Försök att ta reda på mer om din handledares arbete med hjälp av yrkeskartan.se. Under alla yrkesroller på yrkeskartan kan du bland annat lära dig mer om viktiga kompetenser, vilka arbetsuppgifter som förekommer och vilka utbildningsvägar som finns till jobbet.

Efter jobbskuggning

Förbered en presentation där du berättar om något du inte visste innan.

Om du vill utveckla din presentation kan du använda följande modell:

Wow! - Berätta om något som verkligen förvånade dig.

How - Berätta om hur något fungerade.

Why? - Berätta om hur man skulle kunna göra något annorlunda.

Avsluta uppgiften i helklass med att genomföra presentationer.






Koppling till centralt innehåll - Samhällskunskap

- Utbildningsvägar, yrkesval och entreprenörskap i ett globalt samhälle. Några orsaker till individens val av yrke och till löneskillnader.



Jobbskuggning i siffror

Elev- och lärarhandledning

-  Matematik
-  Surfplatta eller dator för dokumentation och presentation.
-  Att förstå hur matematik används i företagande och i vardagliga situationer inom olika yrkesroller.

Uppgift

I den här uppgiften får du jobba med begrepp som budget, intäkter och kostnader. Vad du än jobbar med är det viktigt att kunna använda sig av matematik för att lösa vardagliga problem och frågeställningar.

Före jobbskuggning

Inled uppgiften med att gå igenom följande företags-ekonomiska begrepp

Budget



En ekonomisk uppskattning av framtida händelser. Exempelvis är en försäljningsbudget en planering av hur mycket ett företag kommer att sälja under en viss tidsperiod.





Pålägg och Marginal

Pålägg är det belopp, som läggs på varukostnaden för att få försäljningspriset. För att räkna ut pålägget i procent, divideras pålägget med varukostnaden.

Marginal är utrymmet mellan försäljningspriset och varukostnaden. För att räkna ut marginalen i procent, divideras marginalen med försäljningspriset.

Pålägg och marginal kan vara lika stora i kronor räknat, men i procent räknat blir det olika eftersom beloppet divideras med olika nämnare.



Omsättning

Omsättning är hur mycket ett företag totalt säljer för under en viss period.



Realisation

Realisation är försäljning till nedsatt pris, vardagligt känt som rea.



Vinst

Pengarna som ett företag tjänar på sin verksamhet. De pengar som blir över efter att alla kostnader är betalda.

Under jobbskuggning

Utifrån din roll på arbetsplatsen får du observera och ge exempel på hur man använder matematik för att lösa problem, sätta upp mål och lösa andra typer av frågeställningar.

Exempelvis

Om du arbetar i en jeansbutik kan det vara intressant att ta reda på hur många jeans man måste sälja för att bidra till att täcka företagets kostnader (till exempel annonser och lokalhyra), täcka kostnad för lön till de anställda och dessutom ge vinst till ägarna av företaget.



Andra saker du kan titta på är prissättning, rea, säljmål, budget och kostnader.

Titta gärna efter andra mer vardagliga och praktiska tillämpningar av matematik också. Använder man till exempel matematik när man skapar rutiner och arbetsmoment, scheman, inredning och placering av skyltar?

Efter jobbskuggning

Sammanställ dina observationer och förbered en presentation. Avsluta uppgiften i helklass med att genomföra presentationer.




Koppling till centralt innehåll - Matematik

- Rimlighetsbedömning vid uppskattningar och beräkningar i vardagliga och matematiska situationer och inom andra ämnesområden.
- Metoder för ekvationslösning.
- Procent för att uttrycka förändring och förändringsfaktor samt beräkningar med procent i vardagliga situationer och i situationer inom olika ämnesområden.
- Matematisk formulering av frågeställningar utifrån vardagliga situationer och olika ämnesområden.



Mitt företag i reklamen

Elev- och lärarhandledning

-  Hem- och konsumentkunskap och svenska
-  Surfplatta eller dator för dokumentation och presentation.
-  Att reflektera kring reklamens betydelse för företag och dess påverkan på individer.

Uppgift

Uppgiften är att beskriva hur företaget som du ska besöka marknadsför sig. Det kan till exempel ske genom att företaget gör reklam i någon tidning eller sponsrar en lokal idrottsförening.

Före jobbskuggning

Ta reda på en reklam för ditt företag. Om det är svårt att hitta just en reklam kan du undersöka andra sätt som företaget marknadsför sig på.

Exempelvis

Att visa upp sin logotyp är något som de flesta företag arbetar med. McDonald's vill ha sitt M högt upp så att det ska synas på långt håll om man kommer åkandes i bil.

De flesta företag ser sina bilar som rullande reklamskyltar och har därför företagets logotyp och kanske en slogan på bilens sidor.

Ta hjälp av den här modellen för att beskriva reklamen du har hittat.



- Vem är avsändare?
- Vilket är budskapet?
- Vilken kanal (media och plats) används för kommunikationen?
- Vem är mottagaren?

Efter jobbskuggning

Nu får du arbeta vidare med en djupare analys av företagets reklam.

Analysera genom att arbeta med följande frågor:

- Vilka människor lyfts fram i företagets reklam?
- Vilken bild av företaget förmedlar reklamen?
- Hur tror du att reklamen påverkar människor?
- Vad gör företaget för att nå ut med sin reklam?
- Vilken effekt vill företaget att reklamen ska ha?
- Ge exempel på budskap som finns i reklamen.

Sammanställ och förbered dig på att presentera.

Avsluta uppgiften i helklass med att genomföra presentationer.

Koppling till centralt innehåll

Hem- och konsumentkunskap

- Reklamens och mediernas påverkan på individers och grupperas konsumtionsvanor.

Svenska

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang.

